

Projekt

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W OLECKU**

z dnia 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Olecko
na rok 2015**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) i art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity - Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.), Rada Miejska w Olecku uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Olecko, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Olecka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Karol Sobczak

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
dla Gminy Olecko na 2015 r.**

I. WSTĘP

1. Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym i doświadczających przemocy domowej od kilku lat stanowi jedno z priorytetowych zadań stojących przed organami administracji rządowej i samorządowej.

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny, destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy i jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Według danych szacunkowych w Polsce żyje ok.1,5 – 2,0 mln dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym. Dzieci te doświadczają wielu traumatycznych sytuacji związanych z awanturami w domu, żyją w ciągłym stresie, uzależnieni lub współuzależnieni rodzice nie wypełniają właściwie ról rodzicielskich.

2. Zrealizowane w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ok.600 tys., zaś osób pijących szkodliwie – na ok. 2,5 mln.¹
3. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2012r. poz.1356 z późn.zm.), zwanej dalej ustawą, należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania te obejmują:
 - a) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
 - b) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
 - c) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
 - d) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
 - e) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
 - f) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

4. Realizacja w/w zadań stosownie do art. 4¹ ust. 2 zdanie 1 ustawy prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

W oparciu o art. 4¹ ust. 2 zdanie 3 ustawy za realizację programu odpowiedzialny jest pełnomocnik, powołany przez Burmistrza.

5. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Olecko na 2015 rok, zwany dalej programem:
 - a) określa lokalne propozycje działań gminy Olecko w zakresie realizacji zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu oraz związanych ze zjawiskiem przemocy,
 - b) jest kontynuacją ustawowych zadań realizowanych w Gminie Olecko w roku 2014 i latach poprzednich,
 - c) stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Olecko do 2015 roku przyjętej uchwałą Nr XLIV/337/06 Rady Miejskiej w Olecku z dnia 30 marca 2006r.,

¹ Raport z badań „Epidemiologia zaburzeń psychiatrycznych i dostęp do psychiatrycznej opieki zdrowotnej-EZOP Polska” Warszawa: Instytut Psychiatrii i Neurologii, 2012

- d) opiera się na corocznych wytycznych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015,
 - e) jest poparty Diagnozą problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla miasta i gminy Olecko, sporządzoną w 2011 roku,
 - f) opiera się na diagnozie wynikającej z szerokich konsultacji społecznych w zakresie znajomości problemów uzależnień wśród dzieci i młodzieży oraz potrzeby pogłębienia wiedzy w tym zakresie przez osoby dorosłe,
 - g) jest adresowany do całej społeczności lokalnej, t.j. do wszystkich mieszkańców oraz placówek, instytucji zainteresowanych czynnym zaangażowaniem się w pracę nad rozwiązywaniem bieżących problemów alkoholowych i innych uzależnień.
6. Problemem społecznym przypisanym do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego jest również problem przemocy w rodzinie.

Przedmiotowa w tym zakresie ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493z późn. zm.) w art.6 ust.2 zobowiązuje gminę do:

- a) tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- b) prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- c) opracowywania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (Program przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Olecko na lata 2012-2018 uchwalony dnia 27 września 2012 r.),
- d) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- e) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Wszystkie te działania mają na celu zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowanie i wspieranie działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

II. DIAGNOZA LOKALNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH DLA GMINY OLECKO

Gmina Olecko liczy 22.090 mieszkańców (stan na 13.10.2014). Spośród tej liczby 16.512 osób zamieszkuje na terenie miasta. Stopa bezrobocia na koniec maja 2014r. w powiecie oleckim wynosiła 21,0% , była zdecydowanie wyższa od stopy krajowej (12,5%) oraz nieznacznie wyższa od stopy bezrobocia w województwie warmińsko –mazurskim (19,6%)(informacja ze statystyki PUP).

Według diagnozy problemów społecznych, wykonanej przez Studio Diagnozy i Profilaktyki w Krakowie w czerwcu 2011 roku, problem nadużywania alkoholu jest wymieniany przez mieszkańców naszej gminy objętych badaniem jako jeden z ważniejszych problemów społecznych (obok bezrobocia i zubożenia społeczeństwa), 66% badanych uważa alkohol za towar szczególnie i postuluje za kontrolowaniem jego sprzedaży.

Znaczącym problemem środowiskowym jest również przemoc. Ponad 50% dorosłych ankietowanych przyznało, że zna osobę ze swojego środowiska doświadczającą przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony swoich najbliższych.

Spożywanie napojów alkoholowych przez młode osoby jest poważnym problemem, szczególnie wśród starszych uczniów. Przyznało się do niego 19% uczniów szkół podstawowych, 56% uczniów szkół gimnazjalnych oraz 95% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Jako najczęstszą przyczynę sięgania po napoje alkoholowe młodzi ludzie wskazywali presję rówieśniczą, chęć zaimponowania, nie radzenie sobie z problemami oraz picie podczas okazji towarzyskich.

Nauka asertywności oraz stworzenie młodym ludziom atrakcyjnych możliwości spędzania czasu wolnego, podczas których będą mogli rozwijać swoje zainteresowania, może być ważnym elementem działań profilaktycznych.

Poniżej przedstawione są dane liczbowe wybranych zagadnień:

1. Rynek alkoholowy

W Gminie Olecko znajduje się 83 punktów sprzedaży napojów alkoholowych (stan na 31 października 2014 r.), w tym:

Wg zawartości alkoholu	do spożycia	
	poza miejscem sprzedaży	w miejscu sprzedaży
do 4,5%	52	31
od 4,5% do 18%	49	11
powyżej 18%	47	17

2. Skala problemów społecznych - źródła informacji - Policja

Poniżej znajdują się statystyki związane z poszczególnymi problemami społecznymi. Dane pochodzą z lat 2012, 2013 i półrocze 2014.

		2012	2013	2014 (6 m-cy)
Nadużywanie alkoholu	liczba wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe złożonych do GKRPA	38	47	25
	osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	202	259	53
	osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	0	1	0
	prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	176	220	64
	prowadzenie pojazdów na drodze publicznej po użyciu alkoholu	25	43	28
	zakłócanie porządku publicznego pod wpływem alkoholu	96	19	5
	liczba wypadków pod wpływem alkoholu	7	7	1
	podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	3	3	2
Przemoc domowa	liczba interwencji dotyczących przemocy w rodzinie	103	141	99
	liczba ofiar przemocy w rodzinie, w tym liczba kobiet / liczba mężczyzn / liczba nieletnich	137 (96/7/34)	170 (135/11/24)	99 (85/9/5)
	liczba sprawców przemocy domowej, w tym kobiet / mężczyzn	103 (0/103)	142 (5/137)	94 (6/88)
	liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu	70	100	81
	liczba dzieci obecnych przy interwencji	34	34	5

3. Łamanie prawa

Kwalifikacja prawna	2013			2014 (6 m-cy)		
	wszczęte	stwierdzone	zakończone	wszczęte	stwierdzone	zakończone
znęcanie się nad rodziną	22	6	22	15	5	11
groźba karalna	5	6	7	5	2	2
rozpijanie małoletniego	0	0	1	0	0	0
uchylanie się od płacenia alimentów	37	1	37	4	0	5

Przestępstwa na terenie powiatu Olecko	2012	2013	2014 (6 m-cy)
kradzież z włamaniem	84	48	18
fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną	23	12	1
pobicie	11	6	1
uszkodzenie mienia	35	31	9
kradzież mienia	114	73	23
kryminalne ogólnie	695	528	176
czyny karalne popełnione przez nieletnich -ogólnie	56	25	8

4. Wiedza osób dorosłych na temat uzależnień dzieci i młodzieży (konsultacje społeczne)

W ramach konsultacji społecznych przeprowadzono badanie wśród osób dorosłych w formie ankiet, 2 spotkań konsultacyjnych w formie kawiarenki obywatelskiej, warsztatów dla nauczycieli, pedagogów, psychologów, konferencji i debaty publicznej dla mieszkańców, przedstawicieli organizacji pozarządowych, instytucji i innych osób zainteresowanych tematem.

Badanie ankietowe miało na celu zdiagnozowanie znajomości problemów związanych z używaniem alkoholu, środków psychoaktywnych i infoholizmu wśród dzieci i młodzieży oraz potrzeb pogłębienia wiedzy przez osoby dorosłe w tym zakresie.

Dokonano analizy 417 ankiet. Respondenci wskazali, że problem picia/nadużywania alkoholu dotyczy w 84,89% młodzieży szkoły gimnazjalnej, 43,65% badanych dostrzega ten problem u dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej, a 6,47% respondentów sygnalizuje ten problem wśród dzieci uczęszczających do przedszkola.

Problem używania narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych także w 84,89% dotyczy młodzieży szkoły gimnazjalnej, 50,60% zgłasza problem w grupie dzieci szkoły podstawowej, natomiast 7,43% badanych sygnalizuje ten problem wśród grupy dzieci przedszkolnych.

Zagrożenie uzależnieniem od komputera, wg 85,13% respondentów, dotyczy dzieci szkoły podstawowej. Duża grupa ankietowanych (81,53%) widzi zagrożenie wśród młodzieży szkoły gimnazjalnej. Na problem uzależnienia od internetu wśród dzieci przedszkolnych zwraca uwagę 49,64% ankietowanych.

Potrzebę podwyższenia swojej wiedzy na temat tych zagrożeń deklaruje 66,43% ankietowanych.

Proponowane przez respondentów formy dostarczenia wiedzy to:

- materiały informacyjno – edukacyjne (51,08%),
- szkolenia (43,41%),
- doradztwo indywidualne (23,26%).

Proponowana tematyka szkoleń:

- uzależnienie od komputera i Internetu – (56,83%) badanych,
- używania narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych (52,52%) badanych,
- picie/nadużywanie alkoholu (40,05%) badanych.

W dwóch spotkaniach konsultacyjnych w formie kawiarenki obywatelskiej uczestniczyło łącznie 53 osoby, w tym przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Spostrzeżenia i wnioski formułowane podczas obu spotkań:

- potrzeba edukowania młodych rodziców w kwestii nowoczesnych uzależnień, gdyż często oni wprowadzają nieświadomie swoje dzieci w świat Internetu,
- prowadzenie kompleksowych działań w stosunku do wszystkich członków rodziny, nie tylko zagrożonej jednostki,(uzależnienie dotyczy wszystkich członków rodziny),
- brak diagnoz i specjalistów ds. „nowych” uzależnień,
- potrzeba szkolenia wychowawców w świetlicach, w szczególności z programem socjoterapeutycznym,
- niewystarczająca informacja na temat dostępnych obiektów (świetlic, placów zabaw, itp.), w których młodzież mogłaby aktywnie spędzać czas,
- ważnym aspektem w walce z uzależnieniami są: działania długofalowe, połączenie sił instytucji, organizacji pozarządowych, JST, placówek oświatowo-wychowawczych oraz systematyczność działań.

III. ZASOBY LOKALNE UMOŻLIWIAJĄCE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I TERAPEUTYCZNEJ

Na terenie Gminy Olecko pomocą dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie zajmują się:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Placówki oświatowe,
- 3) NZOZ Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Narkotyków i Współuzależnienia, zatrudniająca 1 certyfikowanego instruktora terapii uzależnień, 4 certyfikowanych specjalistów psychoterapii uzależnień oraz lekarza specjalistę psychiatrii,
- 4) Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (certyfikowany specjalista ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, prawnik z ukończonym Studium Przeciwdziałania Przemocy i certyfikowany specjalista ds. przemocy w rodzinie –psycholog),
- 5) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 6) Komenda Powiatowa Policji,
- 7) Sąd Rejonowy i Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej,
- 8) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- 9) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- 10) Kościół Katolicki i inne związki wyznaniowe.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwana dalej komisją, powołana przez Burmistrza, pracuje w składzie 6- osobowym.

Do głównych zadań komisji należy:

- 1) inicjowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,

- 2) opiniowanie corocznych projektów gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 3) opiniowanie innych uchwał i zarządzeń służących realizacji programu,
- 4) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 5) kierowanie wniosków o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego.

Członkowie komisji podejmują działania w następujących zespołach:

- 1) ds. kontroli przestrzegania prawa w placówkach handlowych i gastronomicznych,
- 2) ds. motywowania do leczenia,
- 3) ds. kontroli zajęć profilaktyczno-wychowawczych i sportowych w szkołach.

Realizowane zadania przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wyszczególnienie	2012	2013	2014 (10 m-cy)
posiedzenia komisji	11	12	10
posiedzenia podkomisji interwencyjno-motywującej	13	11	12
przeprowadzone rozmowy	70	62	66
kontrole punktów sprzedaży alkoholu	19	20	17
postanowienia opiniujące lokalizację punktów sprzedaży alkoholu, w tym:	39	46	41
jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	7	7	8
zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży	76 (dla 36 osób)	97 (dla 47 osób)	80 (dla 42 osób)
postanowienia negatywne	0	0	0

Do zespołu motywującego do leczenia w 2013 r. wpłynęło 42 wnioski, w 18 przypadkach zlecono przeprowadzenie badania przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, 23 wnioski skierowano do sądu o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego.

W roku bieżącym do końca października wpłynęło 51 wniosków, 17 wniosków skierowano do Sądu o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego.

Placówki oświatowe – na terenie gminy funkcjonuje 9 placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Olecko, w których naukę pobiera 2.070 uczniów.

W większości szkół podstawowych i gimnazjów realizowane są własne programy profilaktyczne oraz prowadzone różne formy zajęć pozalekcyjnych i sportowych z elementami profilaktyki. Celem tych działań jest zapobieganie problemom związanym z alkoholem i innymi uzależnieniami. Dzieci z rodzin ubogich i zagrożonych wykluczeniem społecznym, bezpłatnie lub z niewielką dopłatą, korzystają co roku z wypoczynku letniego i zimowego uwzględniającego zajęcia profilaktyczne.

Lp	Rok	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych i sportowych	w tym w nauce pływania	Liczba dzieci korzystających z wypoczynku
1.	2012	552	300	156
2.	2013	539	231	151
3	2014	335	205	171

Na terenie trzech placówek oświatowych (tj. Os. Siejnik, Gąski i Judziki) od wielu lat prowadzone są zajęcia opiekuńczo-wychowawcze z elementami socjoterapii, na które uczęszcza po 25 dzieci z rodzin zagrożonych patologią, głównie

zamieszkujących na osiedlach po dawnych PGR. Dodatkowo dwie świetlice opiekuńczo-wychowawcze prowadzone są przez organizacje pozarządowe : TPD oraz Akcję Katolicką Caritas.

W roku 2015 planowane jest kontynuowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych oraz socjoterapeutycznych w w/w placówkach, w tym dożywianie dzieci i organizowanie dla nich wypoczynku .

Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Narkotyków i Współuzależnienia, dofinansowywana w ramach programu, jest miejscem gdzie udzielana jest wszechstronna pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom.

Poradnia Terapii Uzależnienia czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach umożliwiającym szeroki dostęp wszystkim potrzebującym (przed południem oraz do późnych godzin popołudniowych).

W roku 2013 z terapii pogłębionej korzystało 27 pacjentów, ukończyło terapię 14. Zanotowano również 22 pacjentów DDA (Dorosłe Dzieci Alkoholików), z których 12 czynnie uczestniczyło w terapii. Coraz częściej zdarzają się pacjenci z rozpoznaniem krzyżowym: alkohol –narkotyki. W roku 2013 zarejestrowano ich 24., w terapii uczestniczyło 12.

W 2014 roku do końca października w zajęciach terapii pogłębionej czynnie uczestniczyło 27 pacjentów. W psychoterapii indywidualnej uczestniczyło 19 osób uzależnionych od alkoholu, 17 osób współuzależnionych, 6 osób DDA, oraz 30 osób z uzależnieniem mieszanym (narkotyki, alkohol).

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, to jednostka ukierunkowana na wszechstronną pomoc prawną, psychologiczną i terapeutyczną (grupa wsparcia i konsultacje indywidualne)

Korzystanie z usług Punktu przedstawia się następująco:

Rok	Liczba osób korzystających z usług prawnika	Liczba osób korzystających z porad specjalisty	Liczba osób korzystających z konsultacji psychologicznych	Ogółem
2012	141	112	103	356
2013	166	98	99	363
2014 (I półrocze)	65	61	43	169

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - ze świadczeń MOPS-u z powodu problemu uzależnień od alkoholu, skorzystało w 2013 r. 58 rodzin (brak danych z pierwsze półrocze 2014r.).

Główne powody przyznawania pomocy społecznej - źródło informacji - MOPS

Ogółem	2011	2012	2013
	1523	1449	1923
niepełnosprawność	82	100	96
bezrobocie	514	550	584
klęska żywiołowa	0	0	0
ubóstwo	29	31	64
bezzadność opiekuńczo-wychowawcza	92	92	67
długotrwała choroba	420	465	458
alkoholizm	61	35	58
inne	325	176	596

IV. CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. **CEL** - zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu (art. 4¹ ust. 1 pkt 1 ustawy) - **szacunkowy koszt – 31.555 zł**

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
1. Zapewnienie dostępu do bezpłatnej i kompleksowej terapii uzależnienia i współuzależnienia	<ol style="list-style-type: none"> 1) prowadzenie dodatkowych zajęć terapeutycznych dla pacjentów uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin w programie terapii pogłębionej (po zakończeniu intensywnej terapii podstawowej); 2) treningi terapeutyczne dla osób uzależnionych (ćwiczenia umiejętności zachowań konstruktywnych); 3) psychoterapia DDA; 4) sesje psychoterapii indywidualnej; 5) psychoterapia dla rodzin z problemem uzależnienia lub nadużywania alkoholu; 6) wspieranie działań grup samopomocowych (AA i AI –Anon)- zapewnienie lokalu do spotkań. 	<p>Placówka leczenia odwykowego</p> <p>Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom</p> <p>Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	praca ciągła
2. Podniesienie wiedzy mieszkańców gminy na temat skutków nadużywania alkoholu	<ol style="list-style-type: none"> 1) zapewnienie materiałów informacyjno-edukacyjnych dla placówki leczenia uzależnień oraz instytucji i organizacji współpracujących w rozwiązywaniu problemów alkoholowych; 2) przekazywanie informacji za pośrednictwem Internetu 	<p>Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom</p> <p>Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	praca ciągła
3. Poprawa stanu psychofizycznego i funkcjonowania społecznego osób uzależnionych od alkoholu	<ol style="list-style-type: none"> 1) kierowanie na badanie psychiatryczno-psychologiczne osób nadużywających alkoholu; 2) wnoszenie wniosków o wszczęcie postępowania nieprocesowego o zobowiązanie do przymusowego leczenia odwykowego; 3) motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego – przeprowadzanie rozmów motywujących przez członków Komisji; 4) dostarczanie informacji o rodzinach, w których występują problemy alkoholowe i inne uzależnienia,(na podstawie wywiadów środowiskowych); 	<p>Biegli sądowi</p> <p>Sąd Rejonowy</p> <p>Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom</p> <p>Zespół ds. motywowania do leczenia</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Komenda Powiatowa Policji</p>	praca ciągła

Wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba osób korzystających z dodatkowych zajęć terapeutycznych (założenia – 15),
- 2) liczba badań psychiatryczno-psychologicznych (założenia - 20),
- 3) liczba osób skierowanych na przymusowe leczenie (założenia – 15),
- 4) liczba osób korzystających z przymusowego leczenia (założenia – 5),
- 5) ilość przeprowadzonych rozmów motywujących (założenia – 60).

2. **CEL** – udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie (art. 4¹ ust. 1 pkt 2 ustawy) - **szacunkowy koszt - 40.031 zł**

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
1. Organizowanie pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym	<ol style="list-style-type: none"> 1) wczesne wykrywanie zagrożeń i zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinach – doskonalenie metod interwencji i pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”; 2) informowanie o instytucjach , które udzielają pomocy oraz o formach pomocy, które mogą być świadczone członkom tych rodzin; 3) udzielanie pomocy w kierowaniu wniosków do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w sprawie przymusowego leczenia odwykowego; 	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom</p> <p>Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Placówki lecznictwa odwykowego</p> <p>Komenda Powiatowa Policji</p> <p>Media lokalne</p>	praca ciągła
2. Zapewnienie prawidłowego funkcjonowania gminnych miejsc pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	<ol style="list-style-type: none"> 1) finansowanie dyżurów certyfikowanego specjalisty w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (2 godz. w tygodniu); 2) zapewnienie porad prawnych w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie(24 dyżury rocznie); 3) zapewnienie pomocy psychologa specjalisty psychoterapii uzależnień (85 godz. rocznie); 4) prowadzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy (3 godz. w tygodniu) oraz treningów terapeutycznych po zakończeniu cyklu zajęć grupowych (4 treningi po 10 godz.); 5) współpraca z organizacją „Niebieska Linia” (Punkt jest członkiem porozumienia „Niebieska Linia”), prenumerata specjalistycznych czasopism; 6) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie , w szczególności poprzez działania edukacyjne wzmacniające kompetencje rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie; 	<p>Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom</p> <p>Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie</p> <p>Placówki oświatowe</p>	wg potrzeb

	7) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym ds. przemocy w rodzinie; 8) współpraca ze Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie;		
3. Zwiększenie wiedzy i kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym	1) zorganizowanie szkolenia dla różnych grup zawodowych w zakresie udzielania pomocy rodzinom z problemem alkoholowym i doznających przemocy w rodzinie; 2) udział w szkoleniu lub konferencji z dziedziny przemocy w rodzinie (osoby pracujące w Punkcie); 3) zaopatrzenie Punktu w materiały biurowe, papiernicze i sanitarne; 4) zapewnienie dostępu do sieci Internet w Punkcie Konsultacyjno –Informacyjnym; 5) motywowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych;	Instytucje szkolące Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	praca ciągła

Wskaźniki monitoringu:

- 1) ilość osób, którym udzielono specjalistycznej pomocy, w tym instruktora, prawnika i psychologa (założenia – 280),
- 2) ilość przeszkolonych osób (założenia – 30).

3. **CEL** - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych (art. 4¹ ust. 1 pkt 3 ustawy) - **szacunkowy koszt – 336.200 zł**

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
1. Zmiana postaw dorosłych wobec picia alkoholu przez dzieci i młodzież	1) dostarczenie wiedzy w zakresie uzależnień dzieci i młodzieży rodzicom, wychowawcom, opiekunom ; 2) udział w kampaniach ogólnopolskich propagujących szkodliwość nadużywania alkoholu , środków psychoaktywnych i innych uzależnień	Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe Placówki oświatowe	rok szkolny praca ciągła

<p>2. Zmiana postaw dzieci i młodzieży wobec uzależnień i przemocy – alternatywne formy spędzania wolnego czasu</p>	<p>1) organizacja zajęć rekreacyjno-sportowych dla młodzieży szkolnej jako elementu programów profilaktycznych w szkołach;</p> <p>2) organizacja zajęć sportowych ukierunkowanych na naukę lub utrwalanie umiejętności pływania dla uczniów z rodzin zagrożonych problemem alkoholowym;</p> <p>3) kontynuowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych dla dzieci ze środowisk zagrożonych dysfunkcją, w Olecku, Gąskach i Judzikach (w tym dożywanie i organizacja wypoczynku);</p> <p>4) zapewnienie dzieciom z rodzin zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, wymagających ochrony przed przemocą w rodzinie , półkolonii kolonii , obozów uwzględniających elementy profilaktyczne oraz zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych z elementami profilaktyki jako alternatywnej formy spędzania czasu wolnego;</p> <p>5) organizacja i zagospodarowanie czasu wolnego z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży z gminy Olecko, zagrożonych wykluczeniem społecznym, poprzez działania pedagogów ulicznych</p>	<p>Placówki oświatowe Trenerzy, instruktorzy Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<p>praca ciągła</p> <p>rok szkolny</p> <p>cały rok</p>
---	---	---	--

Wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych, w tym sportowych (założenia – 100 / 50);
- 2) liczba dzieci korzystających z w/w form wypoczynku (założenia 100);
- 3) liczba rodziców/opiekunów korzystających z różnych form dostarczania wiedzy (założenia 50).

4. **CEL** - wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych (art. 4¹ ust. 1 pkt 5 ustawy) - **szacunkowy koszt 29.200 zł**

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
1. Prawidłowa realizacja zadań określonych w programie i innych ustawach	<p>1) koordynowanie działań w zakresie realizacji Programu, w tym. m.in. wynagrodzenie pełnomocnika, członków komisji według zasad określonych w programie, podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pełnomocnika poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu ;</p> <p>2) wspieranie działań instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych realizujących zadania wynikające z programu i posiadających zapisy statutowe związane z ochroną i promocją zdrowia, profilaktyką lub rozwiązywaniem problemów alkoholowych- użyczenie pomieszczenia na prowadzenie szkoleń oraz zajęć profilaktycznych;</p> <p>3) zapewnienie lokalu, do funkcjonowania grup samopomocowych oraz pokrywanie kosztów utrzymania Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie;</p> <p>4) udzielanie wsparcia finansowego i organizacyjnego podmiotom na podstawie złożonych wniosków, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003r . o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz.U. z 2010 r., Nr 234, poz.1536 z późn.zm.)</p> <p>5) zorganizowanie spotkania z przedstawicielami organizacji pozarządowych i innych instytucji w celu omówienia aktualnych problemów związanych z uzależnieniami, głównie wśród dzieci i młodzieży, oraz form udzielania pomocy</p>	<p>Samorząd gminny</p> <p>Organizacje pozarządowe</p> <p>Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom</p> <p>Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	praca ciągła

5. **CEL** - podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego (art. 4¹ ust. 1 pkt 6 ustawy) - **szacunkowy koszt – 3.014 zł**

Nazwa zadania	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
1. Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi	<p>1) dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym, – odpowiedniego oznakowania stoisk z napojami alkoholowymi; <p>2) inicjowanie działań na rzecz systematycznego podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy Policji w sprawach spożywania napojów</p>	<p>Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom</p>	<p>według harmonogramu kontroli</p> <p>praca ciągła</p>

	alkoholowych w miejscach publicznych; 3) podejmowanie interwencji w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych; 4) zorganizowanie szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych		
--	--	--	--

Wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba kontroli placówek handlowych i gastronomicznych (założenia 20 placówek),
- 2) liczba ujawnionych przypadków łamania prawa (założenia – 1),
- 3) liczba przeszkolonych sprzedawców (założenia – 20).

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie realizacji w/w zadań, określa plan finansowy opracowany na dany rok, zgodny z budżetem gminy. Na realizację w/w zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Za realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii -Pełnomocnik ds. przeciwdziałania uzależnieniom – wynagrodzenie miesięcznie 850 zł brutto.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW KOMISJI

Zasady wynagradzania członków komisji powołanej na podstawie art. 4¹ ust. 3 ustawy:

Wynagrodzenie w wysokości 11% minimalnego wynagrodzenia za pracę, określonego obwieszczeniem Prezesa Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2015r. za następujące czynności:

- a) za przeprowadzenie kontroli placówek handlowych i gastronomicznych (min. 4 placówki),
- b) za kontrolę prowadzenia zajęć opiekuńczo-wychowawczych, pozalekcyjnych z elementami profilaktyki oraz sportowych dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i gimnazjum (min. 2 zajęcia),
- c) za przeprowadzenie rozmów motywujących do leczenia odwykowego i sporządzenie notatek urzędowych z tych rozmów (min. 6 zaproszonych osób na jedno posiedzenie),
- d) za udział w posiedzeniu , na którym opiniowane są wnioski o udzielenie dotacji, wydawane opinie w sprawie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, opiniowane projekty uchwał podejmowane zgodnie z gminnym programem oraz wykonywane są inne czynności służące realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Uzasadnienie

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, zgodnie z art.4 ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /tekst jednolity –Dz.U. z 2012 r., poz.1356 z późn.zm./, należy do zadań własnych gmin.

Zadania są szczegółowo określone w w/w ustawach.

Realizacja zadań, zgodnie z art.4 ust.2 zd.1 ustawy, prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Miejską. Program jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Olecko w roku 2014 oraz w latach poprzednich. Określa on lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz zapewnienie bezpłatnego dostępu do pomocy terapeutycznej i prawnej dla rodzin z problemem nadużywania alkoholu oraz doświadczających przemocy w rodzinie.

Program stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Olecko do roku 2015, a także opiera się na założeniach Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015. Poprzedzony został wykonaniem diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych w roku 2011 oraz szerokich konsultacji społecznych przeprowadzonych w roku 2014.

Program jest adresowany do całej społeczności lokalnej zarówno mieszkańców jak i instytucji zaangażowanych w pracę nad rozwiązywaniem bieżących problemów alkoholowych, przemocy w rodzinie i innych uzależnień.

Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które określa plan finansowy opracowany na dany rok, zgodny z budżetem gminy. Środki te nie mogą być przeznaczone na inne cele.